

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 557/2018-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. mája 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] [REDAKČIA], zastúpeného spoločnosťou Advokátskou kanceláriou [REDAKČIA] [REDAKČIA], konajúcou prostredníctvom advokáta [REDAKČIA] [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 11/2005 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČIA] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 11/2005 p o r u š e n é b o l o .

2. [REDAKČIA] p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Zvolen p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Zvolen j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKČIA] trovy konania v sume 390,50 € (slovom tristodevät'desiat eur a päťdesiat centov) na účet jeho právneho

zástupcu spoločnosti Advokátskej kancelárii [REDACTED]
[REDACTED], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 557/2018-18 z 28. novembra 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), [REDACTED]
[REDACTED], zastúpeného spoločnosťou Advokátskou kanceláriou [REDACTED]
[REDACTED], konajúcou prostredníctvom jej konateľ a – advokáta [REDACTED] (ďalej len „právny zástupca sťažovateľa“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 11/2005 (ďalej len „napadnuté konanie“).

V zmysle čl. X Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 účinného od 26. apríla 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto ústavná sťažnosť pridelená sudcovi Ľubošovi Szigetimu ako novému sudcovi spravodajcovi druhého senátu ústavného súdu, ktorého ďalším členom je sudca Peter Molnár a predsedom sudkyňa Jana Laššáková.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným na okresnom súde 23. januára 2004 sa sťažovateľ (žalobca) ako fyzická osoba podnikateľ s obchodným menom [REDACTED]
[REDACTED], domáhal voči žalovanému, ktorým je fyzická osoba podnikateľ s obchodným menom [REDACTED], zaplata sumy

375 000 Sk (teraz 12 447,72 €) s príslušenstvom za poskytnuté služby – vyhotovenie projektov na základe zmlúv o dielo.

3. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza: „Konanie na okresnom súde trvalo po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu až do vynesenia rozsudku takmer 8 rokov. Vydaným rozsudkom okresný súd zamietol podaný návrh a žalovanému priznal náhradu trov konania. Voči rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ odvolal, na základe čoho odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie...

Po vrátení veci okresnému súde na ďalšie konanie bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie za účelom zistenia, či žalovaný skutočne podpísal zmluvu o dielo. Vzhľadom na to vyzval súd sťažovateľa výzvou dňa 24.06.2014 na predloženie originálu zmluvy, na čo sťažovateľ súdu dňa 30.06.2014 zaslal odpoveď, v ktorej mu oznámil, že originálom zmluvy nedisponuje...

Následne bol sťažovateľ kontaktovaný samotnou ustanovenou znalkyňou [REDAKOVANÉ] s žiadosťou o poskytnutie súčinnosti pri zabezpečení originálu zmluvy o dielo uzavretej medzi sťažovateľom a žalovaným. V nadväznosti na uplynutie značnej doby od zaslania odpovede sťažovateľa na súd, v ktorom sťažovateľ súdu oznámil, že nedisponuje originálom zmluvy o dielo, zaslal sťažovateľ na súd urgenciu so žiadosťou aby vo veci konal a rozhodol alebo písomne informoval jeho právneho zástupcu o tom, aké dôvody bránia súdu vo veci konať a rozhodnúť...

Súd na urgenciu sťažovateľa reagoval oznámením zo dňa 19.02.2016, v ktorom sťažovateľovi oznámil, že na doloženie originálu zmluvy bude vyzvaný žalovaný...

Súd napriek urgencii nevyzval žalovaného na doloženie originálu a navyiac k jeho doloženiu opätovne vyzval výzvou zo dňa 20.04.2016 sťažovateľa (predpokladáme, že omylom). V reakcii na pravdepodobne nesprávne adresovanú výzvu sťažovateľ opätovne oznámil súdu dňa 22.04.2016, že originálom zmluvy nedisponuje...

Naznačeným prístupom okresného súdu dochádzalo v konaní k zbytočným prietahom, ktoré by pri starostlivom a hospodárnom konaní súdu nenastali. Výsledkom nového konania na okresnom súde bol rozsudok sp. zn. 8Cb/11/2005-783 vydaný dňa 14.10.2016, ktorým okresný súd napriek predchádzajúcemu zrušujúcemu uzneseniu

krajského súdu vyhovel žalobe sťažovateľa len v časti 7.468,63 EUR a vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

Proti rozsudku podali odvolanie tak sťažovateľ, ako aj žalovaný. Krajský súd uznesením sp. zn. 41Cob/88/2017-880 zo dňa 20.12.2017 opätovne zrušil rozsudok okresného súdu, pričom poukázal na to, že okresný súd sa v konaní vôbec nevysporiadal so skutočnosťami rozhodujúcimi pre vznik nároku na zaplatenie ceny diela. Zároveň odvolací súd v uznesení zdôraznil, že okresný súd napadnutým rozhodnutím nerešpektoval dôvody skoršieho zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu a vytýkané vady konania...

V súčasnosti prebieha na okresnom súde v poradí už tretie konanie, pričom okresný súd po zložení preddavku bude nariad'ovať ďalšie znalecké dokazovanie.

... Rozhodovanie o žalobe o zaplatenie, ktorej základom je nárok vyplývajúci zo zmlúv o dielo nie je podľa môjho názoru možné považovať za právne zložitú vec a preto mám za to, že dĺžka konania je neprimeraná, neúmeraná a spôsobená najmä tým, že konanie súdu je neúčinné a poznačené zbytočnými prieťahmi v konaní.

Počas celého konania, ktoré začalo ešte v roku 2004 sa ako účastník konania nachádzam v stave právnej neistoty, keď neviem, či odmena za dielo, ktoré som pre žalovaného vykonal, mi bude priznaná súdom a túto bude môcť ďalej vymáhať v exekučnom konaní.“

4. Sťažovateľ požaduje „... finančné zadosťučinenie vo výške 7.000,- EUR. Priznanie finančného zadosťučinenia v uvedenej výške považujem za primerané najmä s ohľadom na môj doposiaľ takmer štrnásť rokov pretrvávajúci stav právnej neistoty spôsobený konaním Okresného súdu Zvolen.

Pretrvávajúca právna neistota spôsobená tým že ani po viac ako štrnástich rokoch neviem, či, bude môjmu návrhu vyhovené naštrbili vo mne dôveru vo výkon súdnej moci a reálnu vymožitelnosť spravodlivosti a práva v Slovenskej republike.“

5. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vyslovil tento nález: „Okresný súd Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cb/11/2005 svojim konaním porušil Ústavou Slovenskej republiky zaručené právo sťažovateľa na súdnu

a inú právnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Zvolen, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 7.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Zvolen povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Zvolen je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 711,24 EUR na účet jeho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vedený v [REDAKOVANÉ], číslo účtu: [REDAKOVANÉ].“

6. Predsedníčka okresného súdu sa na výzvu ústavného súdu k prijatiu sťažnosti sťažovateľa ústavným súdom vyjadrila v odpovedi z 10. januára 2019, kde uviedla, že „... Som si vedomá skutočnosti, že predmetné konanie trvá už od roku 2005, avšak je potrebné uviesť, že vo veci v prvom rade z dôvodu vznesenej námietky zaujatosti došlo k vylúčeniu pôvodného zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania v tejto veci (pôvodne vec bola pridelená JUDr. Petrovi Banskému, ktorý bol rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica v januári 2010 vylúčený z konania, t.j. po 5 rokoch) a vec bola dňom 03.02.2010 pridelená na vybavenie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Jane Kovalčíkovej. Tiež je potrebné poukázať na skutočnosť, že v danej veci bolo už dvakrát rozhodnuté I. stupňovým súdom, rovnako aj odvolacím súdom, pričom odvolací súd svojimi rozhodnutiami rozhodnutia okresného súdu opakovane zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Nezanedbateľným faktom je i to, že v súdnej veci boli vypracovávané znalecké posudky, ktoré si vyžadujú určitý časový priestor. Spis bol zapožičaný i OČTK z dôvodu prebiehajúcich trestných konaní. Doposiaľ má spis už 975 strán.

Ohľadom vyššie uvedeného konania predsedníčka súdu neeviduje žiadnu sťažnosť na postup súdu (prietahy v konaní) podanú sťažovateľom (či inou z procesných strán)...

Zároveň Vám oznamujem, že netrvám na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom...“.

7. Predsedníčka okresného súdu v prílohe svojho vyjadrenia z 10. januára 2019 zaslala ústavnému súdu aj vyjadrenie zákonnej sudkyne JUDr. Jany Kovalčíkovej zo 7. januára 2019, ktorá uviedla, že „... vo veci vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 8Cb/11/2005 som konala priebežne, termíny pojednávani boli vytyčované bezodkladne, vo veci som sa riadila stanoviskom Krajského súdu v Banskej Bystrici, aj končené rozhodnutie korešponduje so závermi krajského súdu. Finančné zadostučinenie 7.000,- Eur považujem za neprimerané vzhľadom k tomu, že na okresnom súde nedošlo k prietahom v konaní.“.

8. K vyjadreniu predsedníčky okresného súdu z 10. januára 2019 zaujal sťažovateľ stanovisko z 28. januára 2019 v znení: „... Týmto súdu v ním určenej lehote oznamujeme, že netrváme na ústnom pojednávani.“

Pokiaľ predsedníčka Okresného súdu vo svojom vyjadrení poukazuje na to, že prietahy v konaní boli spôsobené okrem iného aj tým, že vo veci boli vypracovávané dva znalecké posudky, ktoré vyžadujú určitý časový priestor, podotýkame, že je vecou konajúceho súdu, nastaviť procesný postup v konaní tak, aby mohol vec čo najskôr rozhodnúť...

V tomto smere zdôrazňujeme, že sme už v samotnej sťažnosti v súvislosti so znaleckým dokazovaním poukázali na nesprávny postup okresného súdu, ktorý napriek zrejmej odpovedi sťažovateľa o tom, že nedisponuje originálom dokumentu (zmluvy o dielo) ho opätovne v tejto veci dotazoval. K prietahom tak došlo v dôsledku skutočnosti, že originál dokumentu potreboval súdny znalec, ako podklad pre vypracovanie znaleckého posudku, ktorý musel čakať na jeho doloženie zo strany súdu. Zároveň boli prietahy spôsobené v rámci znaleckého dokazovania aj tým, že k znaleckému posudku č. 43/2014 bolo potrebné vykonať doplňujúce znalecké dokazovanie.

Rovnako skutočnosť, že rozhodnutie prvostupňového súdu bolo v rámci odvolacieho konania dva krát zrušené nie je vo vzťahu k spôsobeným prietahom právne významné a takýto stav nemôže byť na ťarchu sťažovateľa, ktorý sa na súde domáha ochrany svojich práv a dosiahnutia právnej istoty, a to najmä pokiaľ bolo rozhodnutie okresného súdu opakovane zrušené pre jeho nepreskúmateľnosť...

Čo sa týka vznesenia námietky zaujatosti, tú vzniesol na pojednávaní konanom dňa 31.10.2007 odporca, pričom k vylúčeniu zákonného sudcu JUDr. Petra Banského došlo dňa 27.01.2010. Obdobie, ktoré bolo potrebné na rozhodnutie o námietke zaujatosti teda nebolo zapríčinené osobou sťažovateľa. Navyiac vzhľadom na to, že na základe vznesenej námietky, ktorá sa ukázala ako dôvodná, napokon došlo k vylúčeniu zákonného sudcu, podieľal sa sám zákonný sudca na prietahoch v konaní, keď svoju zaujatosť bezodkladne neoznámil...

Vzhľadom na uvedené skutočnosti máme za to, že podaná ústavná sťažnosť je dôvodná, nakoľko došlo k prietahom v konaní, ktoré nezapríčinil svojim konaním sťažovateľ.“

9. Na výzvu ústavného súdu okresný súd vypracoval a neskôr doplnil chronológiu úkonov v napadnutom konaní, ktorú ústavný súd overil z obsahu spisového materiálu okresného súdu a v ktorej okresný súd uvádza:

«Návrh na vydanie platobného rozkazu navrhovateľa: [REDACTED]

voči odporcovi: [REDACTED]

zo dňa 19.01.2004, bol dňa 23.01.2004 pridelený náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pod sp. zn. 13Rob/33/2004 zákonnému sudcovi Mgr. Jurajovi Lehotskému. (čl. 1-12).

Dňa 25.02.2004 bol spis zaslaný Okresnému súdu Banská Bystrica z dôvodu predvolania navrhovateľa, za účelom podpísania žalobného návrhu. Po neúspešných pokusoch pošty zastihnúť navrhovateľa na ním zadanej adrese (predvolanie na súd), sa dňa 04.06.2004 dostavil osobne navrhovateľ [REDACTED] na Okresný súd Banská Bystrica a svoj návrh podpísal. Dňa 09.06.2004 bol spis vrátený Okresnému súdu Zvolen. (čl. 14 - 24).

Dňa 22.06.2004 zaslaná výzva navrhovateľovi na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh. Výzva prevzatá navrhovateľom na druhý pokus dňa 30.07.2004. Dňa 05.08.2004 doručená od navrhovateľa žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov. V období 19.08.2004-06.09.2004 šetrenie majetkových pomerov navrhovateľa.

Dňa 20.09.2004 vydané uznesenie č.k. 13Rob/33/04-60, ktorým súd oslobodenie od súdnych poplatkov navrhovateľovi priznal. Uznesenie právoplatné dňom 28.09.2004. (čl. 32 - 62).

Dňa 07.01.2005 vydaný vo veci platobný rozkaz č.k. 13Rob/33/2004-63. Dňa 07.02.2005 podaný odporcom odpor voči platobnému rozkazu spolu so žiadosťou o oslobodenie od súdneho poplatku. Dňa 24.02.2005 zaslaná výzva odporcovi, aby si prišiel podpísať svoje podanie zo dňa 07.02.2005. (čl. 65 - 75).

Dňa 02.03.2005 pokyn súdnej tajomníčky na prevedenie veci do registra „Cb“ z dôvodu podaného odporu. Konanie dňa 03.03.2005 prevedené náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených MS SR pod sp. zn. 8Cb/11/2005 sudcovi Mgr. Petrovi Banskému. (čl. 76).

Dňa 09.03.2005 vydané uznesenie č.k. 8Cb/11/05-80, ktorým sú zaviazal odporcu na zaplatenie súdneho poplatku za podaný odpor. Dňa 22.03.2005 zaslaný odpor na vyjadrenie navrhovateľovi v lehote 10 dní. Vyjadrenie doručené súdu dňa 05.04.2005. (čl. 79 - 86).

Zásielka určená odporcovi sa súdu vrátila s poznámkou pošty, že na uvedenej adrese sa adresát nezdržiava. Dňa 13.04.2005 požiadaná Polícia o doručenie zásielky odporcovi. Dňa 29.04.2005 doručená správa z Polície o neúspešnom pokuse doručiť zásielku odporcovi. (čl. 87,92).

Na základe opätovnej žiadosti bol spis dňa 25.04.2005 zapožičaný Okresnému riaditeľstvu PZ Zvolen, nakoľko trestná vec nezniesla odklad. Po urgenciách bol spis vrátený Okresnému súdu Zvolen dňa 13.09.2005. (čl. 78, 88, 90-91, 93-94, 95-97).

V období od 14.09.2005 - 29.11.2005 vykonané úkony súvisiace so šetrením pobytu odporcu. (čl. 98 - 105).

Dňa 05.12.2005 doručené osobne odporcom do podateľne súdu potvrdenie o majetkových a zárobkových pomeroch. Dňa 19.01.2006 daný pokyn na pripojenie spisu 13C/176/05. Spis sadal pripojiť dňa 17.03.2006. (čl. 106 - 109).

V období od 20.04.2006 - 26.02.2007 vykonané úkony ohľadom zisťovania majetkových pomerov odporcu (čl. 110 - 125) a manželky odporcu (čl. 126 - 130).

Dňa 07.03.2007 vydané uznesenie č.k. 8Cb/11/2005-131, ktorým súd priznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v 3/4. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.03.2007. Dňa 10.04.2007 vydané uznesenie č.k. 8Cb/11/05-134, ktorý súd zaviazal

odporcu k úhrade súdneho poplatku za podaný odpor. Uznesenie právoplatné dňom 04.05.2007. (čl. 131 - 136).

Dňa 04.05.2007 podané odvolanie odporcom voči uzneseniu z čl. 134. Spis zaslaný Krajskému súdu v Banskej Bystrici za účelom rozhodnutia o podanom opravnom prostriedku. Krajský súd rozhodol dňa 05.06.2007 uznesením č.k. 41Cob/219/2007-140 tak, že odvolanie odmietol. Spis vrátený okresnému súdu dňa 15.06.2007. (čl. 136 - 142).

Dňa 10.08.2007 vytýčil zákonný sudca termín pojednávania na deň 21.09.2007. Pojednávanie konané dňa 21.09.2007 bolo odročené na deň 31.10.2007 z dôvodu neprítomnosti odporcu. Pojednávanie konané dňa 31.10.2007 bolo odročené na neurčito z dôvodu vznesenej námietky zaujatosti voči zákonnému sudcovi odporcom priamo na pojednávaní, ktorú odporca doplnil písomne dňa 02.11.2007. (čl. 143 - 165).

V období od 09.11.2007 - 23.01.2008 vykonané úkony ohľadom rozhodovania o námietke zaujatosti voči zákonnému sudcovi (čl. 166 - 177).

Dňa 28.01.2008 vytýčený termín pojednávania na deň 05.03.2008. Pojednávanie konané dňa 05.03.2008 bolo odročené na deň 09.05.2008 z dôvodu opätovného predvolania odporcu a svedka Santorisa. Na základe žiadosti navrhovateľa zo dňa 28.03.2008 bolo dňa 05.05.2008 vydané uznesenie č.k. 8Cb/11/2005-2014, ktorým súd ustanovil navrhovateľovi právneho zástupcu [REDAKOVANÉ], advokáta. Pojednávanie vytýčené na deň 09.05.2008 bolo zrušené z dôvodu ustanovenia práv. zástupcu navrhovateľovi (č. 177pv. - 202).

Dňa 11.06.2008 vytýčený termín pojednávania na deň 16.07.2008. Tento bol odročený na deň 05.09.2008 z dôvodu žiadosti práv. zástupcu navrhovateľa o odročenie z dôvodu čerpania dovolenky práv. zástupcu navrhovateľa v tomto období. Pojednávanie vykonané dňa 05.09.2008 bolo odročené na neurčito z dôvodu zisťovania skutočností ohľadom spisov vedených na Okresnej prokuratúre Zvolen. (čl. 206 - 231).

Po doložení návrhov na vykonanie dokazovania bol dňa 19.01.2009 vytýčený termín pojednávania na deň 18.02.2009. Pojednávanie konané dňa 18.02.2009 bolo odročené na neurčito z dôvodu zisťovania vypracovania grafologického posudku v trestnej veci OR PZ Žiar nad Hronom (čl. 232 - 255).

Dňa 11.03.2009 vydané uznesenie č.k. 8Cb/11/2005-259, ktorým súd uložil svedkyňi [REDAKOVANÉ] poriadkovú pokutu. Dňa 30.03.2009 doručené odvolanie voči tomuto

uzneseniu svedkyňou. Dňa 08.04.2009 vydané uznesenie č.k. 8Cb/11/2005-266, ktorým súd uznesenie čl. 259 zrušil. (čl. 259 - 267).

Na čl. 268 sa nachádza úradný záznam o vykonanej vnútornej revízii spisu členom revízneho odd. zo dňa 24.04.2009.

Dňa 19.05.2009 zistené, že grafologický posudok už bol vypracovaný. Do spisu založené kópie zo výsluchu a znaleckého posudku (čl. 269 - 315).

Dňa 16.06.2009 vytýčený termín pojednávania na deň 22.09.2009. Pojednávanie konané dňa 22.09.2009 bolo odročené na deň 03.11.2009 z dôvodu vypočutia navrhnutých svedkov. Pojednávanie vytýčené na deň 03.11.2009 bolo odročené na deň 02.12.2009 z dôvodu PN zákonného sudcu. Pojednávanie konané dňa 02.12.2009 bolo odročené na neurčito vzhľadom na správanie sa odporcu vykázanie z pojednávacej miestnosti - (čl. 315 pv. - 371).

V období 08.12.2009 - 04.02.2010 rozhodovanie vo veci zaujatosti sudcu. Dňa 27.01.2010 bol sudca JUDr. Peter Banský právoplatne vylúčený z konania 8Cb/11/2005 uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Ncb/1/2010 zo dňa 12.01.2010. Dňa 03.02.2010 vydané opatrenie predsedu súdu, ktorým bola vec sp. zn. 8Cb/11/2005 pridelená inému sudcovi náhodným výberom prostredníctvom elektronickej podateľni - JUDr. Jane Kovalčíkovej. (čl. 372 - 382).

Nový zákonný sudca JUDr. Jana Kovalčíková vytýčila (19. mája 2010 – pozn. ústavného súdu) termín pojednávania na deň 09.06.2010. Pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu PN odporcu. Dňa 12.10.2010 zisťovanie zákonnej sudkyne ukončenie PN odporcu. (čl. 388 - 402).

Dňa 08.12.2010 vytýčila sudkyňa termín pojednávania na deň 12.01.2011. Pojednávanie odročené na deň 23.02.2011 z dôvodu žiadosti práv. zástupcu odporcu. Pojednávanie odročené na deň 29.06.2011 z dôvodu choroby navrhovateľa (a až v júni môže odporca prísť na Slovensko). Pojednávanie konané dňa 29.06.2011 bolo odročené na deň 07.09.2011 z dôvodu výsluchu svedka [REDAKOVANÉ]. Pojednávanie konané dňa 07.09.2011 bolo odročené na deň 02.11.2011 z dôvodu nevykonaného výsluchu svedka [REDAKOVANÉ]. Pojednávanie konané dňa 02.11.2011 bolo odročené na neurčito, z dôvodu eskorty svedka [REDAKOVANÉ] do nemocnice ZVJS (čl. 404-479).

Po zisťovaní umiestnenia obvineného [REDAKOVANÉ] bol dňa 16.11.2011 vytýčený termín pojednávania na deň 14.12.2011. Pojednávanie konané dňa 14.12.2011 bolo odročené na deň 07.03.2012 za účelom výsluchu svedka [REDAKOVANÉ]. Na vykonanom pojednávaní dňa 07.03.2012 sudkyňa vyhlásila vo veci rozsudok, ktorým návrh zamietla. (čl. 480 - 521).

Rozsudok č.k. 8Cb/11/2005-525 zo dňa 07.03.2012 vyexpedovaný dňa 05.04.2012. Dňa 24.04.2012 podané odvolanie navrhovateľa voči rozsudku. Spis zaslaný na Krajský súd v Banskej Bystrici za účelom rozhodnutia o podanom opravnom prostriedku. Krajský súd uznesením sp. zn. 41Cob/106/2012 zo dňa 23.01.2013 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Spis vrátený súdu dňa 14.02.2013. (č. 525 - 556).

Dňa 19.03.2013 vytýčený termín pojednávania na deň 24.04.2013. Pojednávanie odročené na deň 22.05.2013 z dôvodu PN zákonnej sudkyne. Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom znaleckého dokazovania. (čl. 559 - 563).

Znalecké dokazovanie nariadené uznesením č.k. 8Cb/11/2005-567 zo dňa 10.07.2013. Dňa 31.07.2013 doručené odvolanie navrhovateľa voči poslednému odseku uznesenia z čl. 567. Dňa 03.09.2013 bolo vydané uznesenie č.k. 8Cb/11/2005-588, ktorým súd uznesenie z čl. 567 v poslednom odseku zrušil. Uznesenie právoplatné dňa 17.10.2013. (čl. 564 - 590).

Na základe opätovnej žiadosti OR PZ Zvolen im bol dňa 20.09.2013 zapožičaný spis na dobu 3 dní vzhľadom na znalecké dokazovanie. Spis vrátený súdu dňa 03.10.2013 (čl. 587, 591-594).

Po vykonaní poplatkovej povinnosti bol spis dňa 27.11.2013 zaslaný Okresnému súdu Liptovský Mikuláš za účelom doručenia spisu znalcovi. (čl. 596 - 599).

V období od 09.04.2014 - 26.08.2014 vykonané urgencye vybavenia dožiadania a vypracovania znaleckého posudku. (čl. 600 - 613).

Dňa 02.09.2014 spis vrátený od súdneho znalca spolu s vypracovaným znaleckým posudkom a vyúčtovaním. Dňa 04.09.2014 priznané znalečné súdnej znalkyni uznesením č.k. 8Cb/11/2005-655, právoplatné dňa 30.09.2014. Vyjadrenia strán k ZP. (čl. 614 - 664).

Dňa 30.10.2014 vytýčený termín pojednávania na deň 30.01.2015. Pojednávanie konané dňa 30.01.2015 bolo odročené na neurčito za účelom vykonania doplnenia znaleckého dokazovania. Priznanie uplatneného znalečného za účasť súdnej znalkyne

na pojednávaní - uznesenie č.k. 8Cb/11/2005 zo dňa 10.02.2015, právoplatné dňa 20.02.2015. (čl. 665 - 696).

Dňa 10.02.2015 vydané uznesenie č.k. 8Cb/11/2005-697, ktorým súd nariadil doplňujúce znalecké dokazovanie. Uznesenie právoplatné dňa 20.02.2015. Dňa 02.03.2015 spis zaslaný Okresnému súdu v Liptovskom Mikuláši za účelom doručenia spisu súdnej znalkyni. (čl. 697 - 705).

Dňa 29.04.2015, 26.06.2015 urgencie znalkyni. Žiadosti znalkyne o zabezpečenie originálu sporného dokladu (čl. 706 - 719). “ Odpoveď znalkyne doručená okresnému súdu 20. júla 2015, kde uvádza, že nedisponuje sporným dokladom a žiada okresný súd o jeho zabezpečenie (uvedené vyplýva zo spisového materiálu okresného súdu, pozn.).

V období od 19.02.2016 - 16.04.2016 zaslané výzvy stranám konania na predloženie originálu zmluvy o dielo a ich vyjadrenia. (čl. 720 - 738).

Dňa 16.06.2016 predložený doplňujúci znalecký posudok, ktorý bol zaslaný stranám na vyjadrenie. (čl. 745 - 767).

Dňa 20.07.2016 vytýčený termín pojednávania na deň 14.10.2016. Na pojednávaní vyhlásila sudkyňa rozsudok, ktorým uložila žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.468,63 Eur. V ostatnej časti návrh zamietla. (čl. 767 - 782).

Rozsudok č.k. 8Cb/11/2005-783 bol vyexpedovaný 08.11.2016. Dňa 24.11.2016 doručený návrh žalobcu na doplnenie výroku o trovách v rozsudku. Dňa 24.11.2016 doručené odvolanie žalobcu voči výroku o trovách v rozsudku. Dňa 07.12.2016 doručené odvolanie žalovaného voči rozsudku. (čl. 783 - 822, 827 - 838).

Vyjadrenia strán sporu zo dňa 20.12.2016, 16.01.2017 a 27.01.2017 k podaným odvolaniam (čl. 843 - 850, 861, 863-865).

Dňa 12.12.2016 vydané uznesenie č.k. 8Cb/11/2005-841 - vyrúbenie súdneho poplatku za podané odvolanie žalovaným + návrh žalovaného na opravu uznesenia čl. 841 (čl. 841, 852 - 856).

Dňa 01.02.2017 vydané uznesenia č.k. 8Cb/11/2005-866 (priznanie znalečného) a 8Cb/11/2005-868 (oprava uznesenia čl. 841).

Po zaslaní vyjadrení strán k odvolaniam práv. zástupcom strán dňa 17.03.2017 bol spis dňa 06.04.2017 predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici za účelom rozhodnutia o podaných opravných prostriedkoch voči rozsudku čl. 783. Dňa 20.12.2017

krajský súd uznesením č.k. 41 Cob/88/2017-880 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Spis vrátený Okresnému súdu Zvolen dňa 19.01.2018. (čl. 877 - 888).

Dňa 08.02.2018 vytýčený termín pojednávania na deň 17.04.2018. Termín pojednávania zrušený z dôvodu PN zákonnej sudkyne (čl. 889pv. - 904).

Dňa 25.04.2018 vytýčený termín pojednávania na deň 22.06.2018. Pojednávanie konané dňa 22.06.2018 bolo odročené na deň 07.08.2018. Vykonané pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu znaleckého dokazovania, (čl. 904pv. - 919).

Dňa 15.08.2018 doručené vyjadrenie žalobcu, že nie je možné z jeho strany zložiť preddavky na znalecké dokazovanie, (čl. 920 - 927).

Dňa 27.08.2018 vytýčený termín pojednávania na deň 21.09.2018. Na pojednávaní dňa 21.09.2018 sudkyňa vyhlásila rozsudok, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Rozsudok č.k. 8Cb/11/2005-939 bol stranám sporu vyexpedovaný dňa 05.10.2018. (čl. 927pv. - 943)...

Dňa 22.10.2018 bolo voči rozsudku č.k. 8Cb/11/2005-939 podané zástupcom žalobcu odvolanie, ktoré bolo dňa 09.11.2018 zaslané zástupcovi žalovaného na vyjadrenie v zmysle § 373 ods. 3 CSP. (čl. 947 - 962)

Dňa 17.12.2018 bolo súdu doručené vyjadrenie zástupcu žalovaného k podanému odvolaniu voči rozsudku. Predmetné vyjadrenie bolo dňa 20.12.2018 zaslané zástupcovi žalobcu na vyjadrenie v zmysle § 374 ods. 1 CSP spolu s uznesením č.k. 8Cb/11/2005-972 zo dňa 19.12.2018, ktorým súd zaviazal žalobcu k úhrade súdneho poplatku za podané odvolanie (čl. 963 - 975).»

10. Ústavný súd vlastnou činnosťou v súčinnosti s okresným súdom zistil, že spis okresného súdu vo veci sťažovateľa sa nachádza od 16. januára 2019 na Krajskom súde v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“), pretože proti rozsudku okresného súdu z 21. septembra 2018 bolo podané sťažovateľom odvolanie a na následnú výzvu okresného súdu zaplatený súdny poplatok.

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

13. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

16. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

17. Podľa § 62 zákona o ústavnom súde ak tento zákon v piatej časti alebo šiestej časti neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, vzťahuje sa na konanie pred ústavným súdom podľa povahy veci primerane Civilný sporový poriadok.

18. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

19. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

20. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

III.

21. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

22. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (napr. IV. ÚS 221/04).

23. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila na tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. II. ÚS 146/2018, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

24. Pokiaľ ide o zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že vec spadá do bežnej agendy všeobecných súdov a nemožno ju považovať za právne zložitú. Na objasnenie skutkového stavu je však potrebné vykonať dokazovanie v nemalom rozsahu.

25. Pri hodnotení správania účastníkov v preskúmvanej veci ústavný súd poukazuje predovšetkým na správanie odporcu v podobe nepreberania súdnych zásielok, neúčasti na pojednávaniach, marenie pojednávania neprístojným správaním, zdržiavanie sa odporcu v zahraničí. Správaniu sťažovateľa možno taktiež vytknúť problémy s doručovaním, avšak nie v takom rozsahu, ktoré by spôsobilo pried'ahy v konaní. Nezanedbateľnými sú aj prekážky „zdravotnej povahy“ odporcu aj sťažovateľa, ktoré sú však dôvodom na odročenie pojednávania, len ak to v čase ich trvania účinný procesný predpis dovoľuje a za podmienok, ktoré vo vzťahu k nim prípadne ukladá [napr. § 119 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“); § 183 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)].

26. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu, ktorého úkony podieľajúce sa na dĺžke napadnutého konania sú predovšetkým úkony nevyhnutné, najmä rozsiahle zisťovanie majetkových pomerov odporcu a jeho manželky, zisťovanie pobytu ako odporcu a pod. Je nutné uviesť aj opakované zapožičanie spisového materiálu orgánom činným trestnom konaní a sledovanie priebehu paralelne vedených trestných konaní najmä vo vzťahu k dôkazom, ktoré sa v nich vykonajú, a záverom, ktoré z nich vyplývajú.

Pokiaľ ide o znalecké dokazovanie nariadené a dopĺňané okresným súdom, ústavný súd dospel k záveru, že jeho priebeh síce nemožno vyhodnotiť ako ideálny a nepochybné v ňom došlo k pried'ahom, no tie nevykazovali takú intenzitu, aby ich bolo možné vyhodnotiť ako zbytočné pried'ahy.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné priesťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

27. Ústavný súd však nemôže nevytknúť okresnému súdu nedôslednosť pri objasňovaní skutkového stavu, ktorý je v napadnutom konaní kľúčovým, pretože ako už ústavný súd uviedol, nejde o vec právne zložitú.

Vo vzťahu k nedostatočnému objasneniu skutkového stavu, ako aj nedostatočnému odôvodneniu rozsudku okresného súdu zo 7. marca 2012 sa vyjadril krajský súd:

„V prejednávanej veci navrhovateľ svoje uplatnené právo odôvodňuje z troch uzavretých zmlúv o dielo, napriek tomu rozhodnutie súdu prvého stupňa bez toho, aby skúmal, vykonal dokazovanie a zaujal stanovisko aj k zmluve o dielo č. 01/04/2003 a k zmluve o dielo uzavretej ústnou formou, zamietol nárok navrhovateľa v plnom rozsahu.

Súd prvého stupňa v odôvodnení neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie ceny diela uplatnený z uzavretej zmluvy o dielo č. 01/04/2003 a na základe zmluvy o dielo uzavretej medzi účastníkmi konania ústnou formou tak, ako to tvrdil navrhovateľ počas konania.

Vzhľadom na skutočnosť, že odôvodnenie obsahuje dostatok dôvodov, pre ktoré súd prvého stupňa nárok navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol, odvolací súd považuje jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné a preto napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa odstráni vadu konania, ktorej sa dopustil tým, že v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. nevykonal dokazovanie a nevysporiadal

sa v dôvodoch svojho rozhodnutia v časti uplatneného nároku zo zmluvy o dielo č. 01/04/2003 a zo zmluvy o dielo uzavretej ústnou formou.“

Vo vzťahu k nedostatočnému objasneniu skutkového stavu, ako aj nedostatočnému odôvodneniu rozsudku okresného súdu zo 14. októbra 2016 sa vyjadril krajský súd:

„Odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu vo Zvolene zo dňa 14.10.2016, č.k. 8Cb/11/2005-783 v napadnutej časti výroku... považuje za nepreskúmateľný, a teda za nesprávny...

... okresný súd sa v konaní vôbec nevysporiadal s vyššie uvedenými skutočnosťami rozhodujúcimi pre posúdenie otázky vzniku nároku na zaplatenie ceny diela.

... okresný súd napadnutým rozhodnutím nerešpektoval dôvody skoršieho zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu a vytýkané vady konania pre riadne zistenie skutkového stavu a zaujatie právneho názoru neodstránil.

... okresný súd v napadnutom rozhodnutí a v ostatnom konaní nevenoval dostatočnú pozornosť skutočnostiam, ktoré boli zdôraznené v skoršom zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu.“

28. Po zrušení prvého rozsudku okresného súdu mu krajský súd opakovane vytkol nedostatočné vysporiadanie sa s predmetom konania a arbitrárne závery aj v poradí druhom rozsudku okresného súdu, pričom okresný súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP a § 391 ods. 2 CSP). Za postup nevykazujúci zbytočné priesťahy v konaní možno považovať len taký postup okresného súdu, ktorým rešpektuje právny názor odvolacieho súdu vzťahujúci sa na jeho ďalší procesný postup. Takýto postup okresného súdu tiež zodpovedá základnému právu účastníka súdneho konania podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

29. Okresný súd vyhlásil v poradí tretí rozsudok vo veci samej 21. septembra 2018 a spisový materiál sa v čase rozhodovania ústavného súdu nachádza po tretíkrát na krajskom súde, ktorý o odvolaní sťažovateľa dosiaľ nerozhodol.

30. Z uvedeného vyplýva, že výsledkom napadnutého konania okresného súdu bolo vydanie dvoch rozsudkov, ktoré však v dôsledku nedôsledne vykonaného dokazovania,

resp. zisťovania skutkového stavu veci, ako aj arbitrárnych záverov, nemohli ani po odvolacom konaní nadobudnúť právoplatnosť, a tým odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľa. Uvedeným postupom nebolo v tomto konaní zabezpečené efektívne rozhodnutie a ústavný súd ho započítal na ťarchu okresného súdu.

31. Doba, ktorá je potrebná na rozhodnutie vo veci samej po opakovanom zrušení prvostupňového rozhodnutia odvolacím súdom, nemôže ísť na vrub účastníkom konania, naopak, ak ide o zrušenie rozhodnutia z tých istých dôvodov, je to prejav nedôslednosti v konaní okresného súdu, čo v konečnom dôsledku je možné považovať za jeho neefektívnu činnosť (II. ÚS 167/02).

32. Z uvedeného ústavný súd konštatuje, že v časovom úseku od 20. júla 2015 (doručenie odpovede znalkyne na urgenciu okresného súdu) do 19. februára 2016 (výzva žalovanému na predloženie originálu zmluvy) bol okresný súd nečinný približne 7 mesiacov. Zároveň doba konania okresného súdu od 20. decembra 2017 (právoplatnosť v poradí druhého rozhodnutia krajského súdu o odvolaní voči v poradí druhému rozsudku okresného súdu) až do rozhodnutia ústavného súdu, keďže napadnuté konanie okresného súdu nie je dosiaľ právoplatne skončené, predstavuje časový úsek približne 13 mesiacov.

33. To zakladá zbytočné prietahy okresného súdu v napadnutom konaní v trvaní približne 20 mesiacov. Za akúsi žiadosť o vysvetlenie dôvodov nečinnosti vo veci možno považovať urgenciu sťažovateľa z 20. januára 2016, v ktorej sťažovateľ žiada okresný súd v rámci napadnutého konania o vysvetlenie dôvodov, ktoré bránia vo veci konať a rozhodnúť. Táto žiadosť však nebola adresovaná predsedovi okresného súdu. Faktom je, že sťažovateľ sa počas napadnutého konania neobrátil na predsedu okresného súdu so sťažnosťou na prietahy v konaní, ktorá je inak ústavným súdom považovaná za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov, no vzhľadom na mimoriadnu dobu trvania napadnutého konania a postoj Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach zbytočných prietahov (nepodanie sťažnosti predsedovi všeobecného súdu nepovažuje za prekážku preskúmania veci ústavným súdom) ústavný súd v tomto prípade

nevyužitie možnosti podania sťažnosti predsedovi všeobecného súdu nepokladá za prekážku preskúmania napadnutého konania vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva.

34. Predsedníčka okresného súdu sa vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti snažila ospravedlniť dĺžku konania okrem iného aj zmenou zákonného sudcu. Zároveň sťažovateľ žiadal, aby bola včas neuplatnená námietka zaujatosti zákonným sudcom vyhodnotená ako priet'ah v konaní na strane okresného súdu. Ústavný súd však podotýka, že už 31. októbra 2007 vzniesol na pojednávaní žalovaný proti zákonnému sudcovi námietku zaujatosti, ktorú krajský súd následne vyhodnotil ako nedôvodnú.

Námietka zaujatosti, ktorú vzniesol zákonný sudca v decembri 2009, bola vyhodnotená ako dôvodná a zákonný sudca bol vylúčený z napadnutého konania, no nie v dôsledku okolnosti, ktorú mal povinnosť namietat' v konaní už skôr on sám, ale *v dôsledku okolnosti, ktorú vyvolal žalovaný svojimi invektívami na pojednávaní 2. decembra 2009, keď na adresu zákonného sudcu uviedol, že je „podvodník“ a že je „podplatený“*. Preto skoršie nevznesenie námietky zaujatosti zákonným sudcom nemožno vyhodnotiť ako jeho pochybenie majúce za následok priet'ah v konaní, pretože dôvod vylúčenia neexistoval, dokým ho žalovaný nevyvolal. Zmena zákonného sudcu mala za následok priet'ah v trvaní približne 4 mesiace, ktorý však nemožno považovať za zavinený okresným súdom.

35. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 CSP, ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 OSP účinného do 30. júna 2016).

36. Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto rozhodnutia.

37. Ústavný súd aj napriek záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu v sťažnosti označeného práva, neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, vzhľadom na to, že okresný súd rozsudkom z 21. septembra 2018 rozhodol v merite veci (bod 4 výroku rozhodnutia).

38. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

39. Sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie v sume 7 000 € s odôvodnením, že prietahy v konaní spôsobili u neho pretrvávajúci stav právnej neistoty.

40. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). V danom prípade dospel ústavný súd k záveru, že priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľovi je primerané vzhľadom na celkovú dĺžku zbytočných prietáhov. Zároveň však ústavný súd zohľadnil aj nevyužitie možnosti podania sťažnosti predsedovi všeobecného súdu v napadnutom konaní sťažovateľom. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

41. Vzhľadom na okolnosti danej veci dospel ústavný súd k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa

a ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde.

42. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

43. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu jeho trovy. Úspešnému sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom, ktorý si vyčíslil náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 711,24 €.

44. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd konštatuje, že predmet sporu pred ústavným súdom nie je možné oceniť peniazmi. Základná sadzba odmeny (vypočítaná z priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ktorá bola v prvom polroku 2018 v sume 921 €) za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2018 je 153,50 €. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2018 (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej – ústavná sťažnosť) vo výške 307 €, náhradu režijného paušálu vo výške 18,42 € a DPH vo výške 20 %. Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi, spolu takto predstavuje sumu 390,50 €. Náhradu trov konania za oznámenie sťažovateľa z 28. januára 2019 oznamovateľovi ústavný súd nepriznal, pretože neobsahovala žiadne nové skutočnosti a právne závery, ktoré by mali vplyv na konečné rozhodnutie ústavného súdu.

45. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

46. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP), rovnako ako aj priznané finančné zadost'účinenie (§ 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

47. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2019